

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 1983: 123) โดยมีวัตถุประสงค์การประเมิน เพื่อ 1) ประเมินบริบทของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 2) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 3) ประเมินกระบวนการของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า 4) ประเมินผลผลิตของโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ ถามผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา รวมจำนวน 43 คน และผู้เรียน จำนวน 350 คน

ระยะเวลาในการประเมินโครงการด้วยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ระหว่างเดือน ตุลาคม 2561 – ธันวาคม 2561 ระยะที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินโครงการ ในช่วงเดือน มกราคม 2562 – มิถุนายน 2562 ระยะที่ 3 ประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ ในช่วงเดือน มิถุนายน 2562 – สิงหาคม 2562

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ตามรูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) โดยมีผลการประเมิน ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมา คือ ความต้องการของการทำโครงการ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งทุกประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ รองลงมาเป็น ความเหมาะสมของบุคลากร และความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเหมาะสมของวัสดุและอุปกรณ์ ซึ่งทุกประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตามและประเมินผล รองลงมาเป็นการวางแผน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินการ ซึ่งทุกประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ มีดังนี้

4.1. ผลจากการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์สถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีคุณภาพตามเกณฑ์ข้อกำหนดของสถานศึกษาปลอดภัย จากการบันทึกข้อมูลการดำเนินงานตามเกณฑ์ประเด็นรายการประเมินสถานศึกษาปลอดภัย มีคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 95 ซึ่งผ่านเกณฑ์ การประเมินที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

4.2. จากบันทึกสรุปรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จำนวน 15 กิจกรรม ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละประเด็น ประเด็นที่มีความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินการตามโครงการ

4.4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละประเด็น ประเด็นที่มีความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดโครงการกิจกรรมมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ

4.5 ผลการเปรียบเทียบ ความปลอดภัยในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 ในภาพรวม พบว่า วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้ามีความปลอดภัยในสถานศึกษาเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณารายละเอียดรายทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านความปลอดภัย มีผลการเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น ด้านสุขอนามัย มีผลการเปรียบเทียบ เพิ่มขึ้น และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลการเปรียบเทียบ เพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ในครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบที่สำคัญและได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบท โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก และทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานตามโครงการนี้ ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการ ได้ศึกษาข้อมูลความต้องการก่อนจัดทำโครงการและกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการประกอบกับผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบความปลอดภัยภายในสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ความปลอดภัย 2) สุขภาพอนามัย และ 3) สภาพแวดล้อมในการทำงาน ส่งผลให้การประเมินโครงการด้านบริบทมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก และผลการประเมินโครงการสอดคล้องกับแนวคิด ของ สมคิด พรหมจ้อย (2552: 38-40) ที่ได้อธิบายไว้ว่า การประเมินก่อนเริ่มโครงการ

(Pre - Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกโครงการ ตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการในการนำโครงการไปปฏิบัติ การประเมินก่อนเริ่มโครงการมีความเชื่อบนพื้นฐานที่ว่า ถ้าตัวโครงการนั้นได้รับการประเมินว่า มีความเหมาะสม สมเหตุสมผล ก็จะเป็นไปได้ สอดคล้องกับแนวคิดของอัลคิน (Alkin, 1969) กล่าวถึงการประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning Evaluation) เป็นการประเมินก่อนที่จะนำโครงการไปดำเนินการ เพื่อดูว่าโครงการเหมาะสมที่จะดำเนินการต่อไปหรือไม่ ในการประเมินผลอาจทำได้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาว่า การวางแผนโครงการนั้น จะสามารถทำให้โครงการบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ทั้งนี้อาจจะต้องอาศัยเกณฑ์การประเมินผลทั้งภายนอกและภายใน นอกจากนี้ผลการประเมินด้านบริบทในประเด็นความต้องการของการทำโครงการ ยังกับสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ออนตาลีโอ (Ontario, 2555: ออนไลน์) ได้สรุปมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนไว้ว่า ควรจัดให้มี 1) การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนเน้นในเรื่องของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 2) การดูแลรักษาความปลอดภัยของนักเรียน 3) การสนับสนุนสภาพบรรยากาศการเรียนรู้ทางบวก และ 4) การจัดสวัสดิภาพของนักเรียนให้ปลอดภัย

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สฤณี พานคำ (2551:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมุ่งสร้างความปลอดภัยในด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน ด้านระบบคุ้มครองเด็ก โรงเรียนควรมีการประสานงานร่วมกับท้องถิ่น และผู้ปกครองควรให้การสอดส่องดูแล ด้านการเดินทางไป-กลับ มีครู หัวหน้านักเรียน ตำรวจจราจรดูแลขณะใช้เส้นทาง กิจกรรมการเรียนควรมีครูคอยควบคุมดูแล และมีการสร้างหลักสูตรความปลอดภัยในโรงเรียน โดยมีการจัดหลักสูตรการปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือและด้านแผนฉุกเฉิน มีการเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลให้พร้อม และส่งต่อนักเรียนไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้เคียง ด้านนโยบาย แผน และกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย และแผนความปลอดภัย กิจกรรมการเรียนนอกสถานที่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เดโรเช และไกเซอร์ (Deroche; & Kaiser, 1980: 160-166) ได้สรุปผลการศึกษาไว้ว่า การจัดการบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนไว้ควรมีความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารเรียน สนามเด็กเล่น ห้องเรียน ความปลอดภัยระหว่างเดินทางไปและกลับจากบ้านและโรงเรียน การจราจร การจัดผู้ดูแลเด็กขณะเดินข้ามถนน การจัดโครงการความปลอดภัยในชุมชนการจัดให้มีสภาพความปลอดภัยประจำโรงเรียน การแนะนำหาแหล่งให้ความรู้ด้านความปลอดภัยและ การเตรียมและป้องกันอุบัติเหตุ จากผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นดังกล่าวพบว่า เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อวาทิพย์ แว (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา ได้แก่ ศาสนา การเที่ยวสถานบันเทิง การใช้อินเทอร์เน็ตทางเพศ และการได้รับความรู้เรื่องเพศจากเพื่อนตามลำดับ สอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัย ของ ศิริพร อนุสภา (2556:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่

ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน ผลการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครู การทำงานเป็นทีมของครู และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน โดยมีตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รองลงมาคือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครู และการทำงานเป็นทีมของครู ตามลำดับ และจากการประเมินพบว่าสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิไล กวางศรี (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สำคัญ คือ ผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา แต่ก็มีข้อเสนอแนะ คือ การจัดสรรงบประมาณและบุคลากรอย่างเพียงพอ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ มีความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีการกำหนดระเบียบแผนในการบริหารความปลอดภัยที่ชัดเจน มีการกำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนต้องให้การสนับสนุนช่วยเหลือ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ จากแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การติดตามและประเมินผล รองลงมาเป็นการวางแผน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ได้ดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนของการประเมิน มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สันติ บุญภิรมย์ (2552: 42) ได้กล่าวถึง รายละเอียดของการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินว่า ได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการขณะปฏิบัติอยู่โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยให้ข้อมูลเป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการดำเนินโครงการเป็นอย่างมาก การให้ข้อติชมอย่างเหมาะสมและทันท่วงทีจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของโครงการในที่สุด นอกจากนี้ผลการประเมินยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2556: 10-17) ที่กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตรวจสอบการนำแผนงานหรือโครงการไปใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงานการใช้แผนงานโครงการ วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินกระบวนการก็คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้จัดการและผู้ปฏิบัติงานในโครงการนั้น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการว่าเป็นตามตารางเวลาที่กำหนดหรือไม่ บรรยายให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้และท้ายที่สุดก็ควรจัดทำรายงานที่ผู้ร่วมโครงการหรือผู้ทำการสังเกตได้ตัดสินคุณภาพของกระบวนการใช้โครงการ แผนงานดังกล่าว และสอดคล้องกับผลการประเมินของ แสงอรุณ มโนมัยอุดม (2558:บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยในพิบูลอุปถัมภ์ผลการประเมินด้านกระบวนการพบว่า ควรมีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับดำเนินงานตามโครงการเป็นปัจจุบัน แต่งตั้งคณะกรรมการประชุมวางแผนก่อนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการส่งเสริมสุขภาพทั้งในและนอกโรงเรียน และด้านการดำเนินงาน ดำเนินกิจกรรมที่ปรากฏในแผน/โครงการอย่างมีความก้าวหน้าตามแผนที่วางไว้ซึ่งแผนงาน/โครงการที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว และชุมชนเป็นอย่างยิ่ง ส่งเสริมสุขภาพร่างกายของและบุคลากรในโรงเรียนดีขึ้น และจากผลการประเมินกระบวนการดังกล่าว สอดคล้องกับผลการประเมินของ สุเวช พินน้ำเย็น และคณะ (2560:บทคัดย่อ) ได้ประเมินการจัดสภาพแวดล้อมและการ

จัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนสันติคีรีวิทยาฯ โดยการวิจัยเชิงประเมินผลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน 1) การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย และ 2) การจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนสันติคีรีวิทยาฯ ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในโรงเรียนโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และ 2) การจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีเช่นกัน สิ่งที่โรงเรียนควรดำเนินการ ได้แก่ การจัดทำป้ายเตือนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา การจัดน้ำดื่มให้ถูกสุขลักษณะและติดตั้งอย่างปลอดภัยต่อการใช้งาน การแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงนโยบายการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน และการจัดอบรมฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติหรืออัคคีภัยเป็นประจำทุกปี สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมจินตนา คำพินิจ จริยาวัตร คมพยัคฆ์ และวนิดา คุรงค์ฤทธิชัย (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า รูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ การสร้างสัมพันธภาพที่ประทับใจจากเด็กสู่ครู การร่วมดูแล ใส่ใจ ความปลอดภัยของนักเรียนและการร่วมกันดำเนินการป้องกันอุบัติเหตุที่ชัดเจนและต่อเนื่อง และเมื่อนำรูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุไปใช้ พบว่า มีผลช่วยเพิ่มพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ และลดการบาดเจ็บของนักเรียน ครูนำความรู้การป้องกันอุบัติเหตุสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านสื่อต่าง ๆ มากขึ้น มีการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงเรียนภายใต้มาตรฐานโรงเรียนสร้างเสริมความปลอดภัย ครูพยาบาลให้การดูแลสุขภาพเชิงรุกที่มีการนำข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุของเด็กมาใช้เพื่อสร้างพฤติกรรมป้องกันให้แก่เด็กมีการพัฒนาสื่อการสอนทางการพยาบาล และมีส่วนร่วมในการบริหารความปลอดภัยภายในโรงเรียน

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ ประกอบด้วย

4.1 ผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า มีคุณภาพตามเกณฑ์ข้อกำหนดของสถานศึกษาปลอดภัย โดยมีคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 95 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 ขึ้นไป เป็นเพราะว่าผู้ดำเนินโครงการได้มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน ศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาปลอดภัย สร้างความสำคัญ ความตระหนัก ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีนโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษา มีประกาศนโยบายให้เห็นชัดเจน มีการดำเนินงานโครงการตามเกณฑ์สถานศึกษาปลอดภัย ส่งผลให้วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้ามีคุณภาพตามเกณฑ์ข้อกำหนดของสถานศึกษาปลอดภัย สอดคล้องกับกรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน (2562:2) ได้กำหนดเกณฑ์การดำเนินกิจกรรม สถานศึกษาปลอดภัย ประกอบด้วย คือ 1) ด้านความปลอดภัย 2) ด้านสุขภาพอนามัย และ 3) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน นอกจากนี้ ผลการประเมินดังกล่าว สอดคล้องกับ แสงอรุณ มโนมัยอุดม (2558:บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยในพิบูลอุปกัณฑ์พบว่า การดำเนินกิจกรรมที่ปรากฏในแผน/โครงการอย่างมีความก้าวหน้าตามแผนที่วางไว้ ซึ่งแผนงาน/โครงการที่ทำขึ้น มีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว และชุมชนเป็นอย่างยิ่ง ส่งเสริมสุขภาพร่างกายของและบุคลากรในโรงเรียน ส่งผลให้ดีขึ้น

4.2 ผลจากการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า พบว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า จำนวน 15 กิจกรรม เป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้มีความตระหนักถึงความสำคัญในโครงการดังกล่าว มีการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการสถานศึกษาปลอดภัยตามเกณฑ์

และข้อกำหนดของสถานศึกษาปลอดภัย ส่งผลให้โครงการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมในโครงการดังกล่าว ได้สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 12) กำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย เพื่อสร้างระบบป้องกันอุบัติเหตุและเสริมสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กและเยาวชน โดยกำหนดมาตรการให้สถานศึกษาดำเนินการ และเข้มงวดเรื่องความปลอดภัยให้แก่นักเรียนนักศึกษาโดยการขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษา เร่งขยายผลการนำคู่มือการเรียนการสอนการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการไปใช้บูรณาการในการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อให้เด็กมีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการจราจรเพื่อป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุทางถนนและขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับโรงเรียนสร้างเสริมความปลอดภัย โดยเน้นให้เกิดกิจกรรมสร้างความรู้จิตสำนึก และพฤติกรรมความปลอดภัยเป็นการป้องกันอุบัติเหตุทุกประเภท ซึ่งสถานศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ และชุมชน ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัยในโครงการยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทพงศ์ นันทสำเร็จ (2553:บทคัดย่อ) โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพความปลอดภัยและสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านค้อกุดลาด และโรงเรียนบ้านผาแก้ว โดยการบูรณาการกิจกรรมนักศึกษา และกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดค่ายอาสาพัฒนาเพื่อทำการซ่อมแซม และปรับปรุงสภาพที่ไม่ปลอดภัยของโรงเรียน และจัดกิจกรรมวันเด็กปลอดภัยขึ้น ผลจากการดำเนินมาตรการดังกล่าว ทำให้จิตสำนึก ด้านความปลอดภัยของนักเรียนดีขึ้น ทักษะคิดด้านความปลอดภัยในเชิงความรู้มีค่าเพิ่มขึ้น ทักษะคิดด้านความปลอดภัยในเชิงบุคคลมีค่าเพิ่มขึ้น และทักษะคิดด้านความปลอดภัยเชิงพฤติกรรมมีค่าเพิ่มขึ้น โดยภาพรวมแล้ว ค่าเฉลี่ยของจิตสำนึกด้านความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนกรณีศึกษามีค่าเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผลการดำเนินงานดังกล่าว ยังสอดคล้องกับ สิริภาพ ไพบูลย์ (2551:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตจตุจักร ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ควรจัดกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย และแผนความปลอดภัยการใช้อาคารเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

4.3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและ บุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละรายการ รายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินการตาม อาจเนื่องมาจาก การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการนี้ได้มีการวางแผนที่ดี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอ มีกระบวนการบริหารงานและดำเนินงานที่เป็นระบบ ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านความปลอดภัย และมีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่พึงพอใจต่อโครงการดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธิวัณน์ สมเพาะ (2551:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน

4.4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละรายการ รายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดโครงการ กิจกรรมมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน อย่างเหมาะสม รองลงมาคือ ผู้บริหารให้การสนับสนุน ในการดำเนินโครงการ อาจเป็นเพราะว่า การจัดโครงการ กิจกรรมด้านความปลอดภัยเป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียน อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา กิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า น่าสนใจ เช่น กิจกรรมส่งเสริมความรู้ในการบริโภคข้อมูลข่าวสาร และภัยจากสื่ออินเทอร์เน็ต กิจกรรมเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา เฉพาะหน้าการตัดสินใจ การให้คำที่ปรึกษาที่ถูกต้องและ กิจกรรมเสริมสร้างทักษะป้องกันตนเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา และสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ จิตรพรรณ ภูเขาภักดีภพ (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในโรงเรียนในจังหวัดชลบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติที่ปลอดภัยสูง ครูและนักเรียนพึงพอใจระดับความปลอดภัยของโรงเรียนด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สอดคล้องกับผลการประเมินของ ผลการศึกษาของ สฤณี พานคำ (2551:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ด้านการพัฒนากลุ่มความปลอดภัยในโรงเรียนได้มอบหมายให้หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการความปลอดภัย 2) ด้านการค้นหาปัญหาและเหตุการณ์บาดเจ็บโรงเรียนใช้สมุดบันทึกในการค้นหาปัญหา และเหตุการณ์บาดเจ็บโดยมีการค้นหาปัญหาการบาดเจ็บด้วยการเฝ้าสังเกต และมีการดำเนินการสำรวจสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นประจำ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง 3) ด้านมุ่งสร้างความปลอดภัย โรงเรียนดำเนินการสร้างความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน ส่วนด้านระบบคุ้มครองเด็กโรงเรียนมีการประสานงานร่วมกับท้องถิ่น และผู้ปกครองในการสอดส่องดูแล ด้านการเดินทางไป-กลับ มีครู หัวหน้านักเรียน ตำรวจจราจรดูแลขณะใช้เส้นทาง กิจกรรมการเรียนมีครูคอยควบคุมดูแล และมีการสร้างหลักสูตรความปลอดภัยในโรงเรียน โดยมีการจัดหลักสูตรการปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือและด้านแผนฉุกเฉิน มีการเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลให้พร้อม และส่งต่อนักเรียนไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้เคียง 4) ด้านมีนโยบายแผน และกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย และแผนความปลอดภัยกิจกรรมการเรียนนอกสถานที่ สำหรับความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนพบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

4.5 ผลการเปรียบเทียบ ความปลอดภัยในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 ในภาพรวมพบว่า วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้ามีความปลอดภัยในสถานศึกษา เพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณารายละเอียดรายทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านความปลอดภัย มีผลการเปรียบเทียบ เพิ่มขึ้น ด้านสุขอนามัย มีผลการเปรียบเทียบ เพิ่มขึ้น และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลการเปรียบเทียบ เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ ทาบานคาลี เออร์คาน และทาลฮา เบ็คตาส (Tabancal Erkan & Talha Bektas, 2009, 281-284) ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ตระหนักความปลอดภัยของนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญ และต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและสนองความต้องการเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนมากขึ้น และจะต้องมีการปลูกจิตสำนึกของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนรัฐบาลให้มีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในเรื่องความปลอดภัย

ของนักเรียนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และขอจิต ทรั้งศิริ เพลินพิศ สุวรรณอำไพ อรวรรณ แก้วบุญชู พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ และ แอนน์ จิระพงษ์สุวรรณ (2560:บทคัดย่อ) มีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนสายวิชาชีพควรจัดบรรยากาศความปลอดภัยในโรงเรียน สร้างแรงจูงใจด้านความปลอดภัย และให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงจัดให้มีการศึกษารายวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้กับนักเรียนสายวิชาชีพ เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรมความปลอดภัยด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

จากผลการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการเพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป ผู้ประเมินขอเสนอแนะ ดังนี้

1.1. ด้านบริบท พบว่า สถานศึกษาต้องดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตหน้าที่ และร่วมกันในการส่งเสริมความปลอดภัยให้ผู้เรียน เช่น สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มุลนิธิด้านบรรเทาสาธารณภัยและโรงพยาบาล เป็นต้น

1.2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น สถานศึกษาต้องจัดการดูแลวัสดุ อุปกรณ์ อาคารเรียน อาคารประกอบ และการวางแผนป้องกันความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ชัดเจน และดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสถิติอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยในสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

1.3. ด้านกระบวนการ สถานศึกษาดำเนินการกำกับติดตามการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ วางแผนการพัฒนาและให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงานด้านการปรับปรุงและแก้ไข ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นทุกปีการศึกษา

1.4. ด้านผลผลิตของโครงการ สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนความปลอดภัยในสถานศึกษา ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ชุมชน ได้มีส่วนร่วม ได้รับความรู้ และตระหนักถึงความสำคัญ นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ทั้งต่อตนเองและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการประเมินโครงการด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวกับผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษาจังหวัด สถาบันการอาชีวศึกษา และระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2. ควรมีการศึกษาและประเมินเกี่ยวกับโครงการอื่นๆ เช่น โครงการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ด้วยรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model)